

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 46929-2025

Medewerker	:	Pieneke van Pijkeren
Team	:	Strategie
Datum	:	8 december 2025
Portefeuillehouder	:	wethouder Herman Engberink

BIJLAGEN:

- ☒ Contract Transformatieplan GEM
- ☒ Machtiging deelnemer samenwerkingsverband

AFSTEMMING MET → bestuurlijk en ambtelijk regiogemeenten Salland; Deventer, Raalte en Voorst. Salland Zorgverzekeraar. Financiële adviseurs.

- ☒ Openbaar
- ☐ Vertrouwelijk

ONDERWERP

Overeenkomst transformatieplan GEM (Ecosysteem Mentale Gezondheid).

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. In te stemmen met de ondertekening van de overeenkomst transformatieplan aangaande GEM.
2. De gemeente Deventer door middel van het formulier 'Aanmelding + Machtiging Deelnemer samenwerkingsverband' te machtigen om de SPUK Transformatiemiddelen namens de gemeenten Deventer, Raalte, Olst-Wijhe en Voorst aan te vragen voor het transformatieplan GEM.

BESLUIT burgemeester

3. Wethouder H.G. Engberink machtigen om namens gemeente Olst-Wijhe de overeenkomst Transformatieplan GEM en Machtigingsformulier deelnemer samenwerkingsverband voor aanvraag SPUK Transformatiemiddelen te ondertekenen.

SAMENVATTING

Het Integraal Zorgakkoord stelt landelijk € 2,4 miljard beschikbaar voor transformaties in de zorg, waarvan € 1,6 miljoen naar de regio Midden-IJssel gaat via het transformatieplan Ecosysteem Mentale Gezondheid (GEM). Dit plan is goedgekeurd door Salland Zorgverzekeraar en vereist dat gemeenten een overeenkomst tekenen en de gemeente Deventer machtigen om de SPUK Transformatiemiddelen aan te vragen en te beheren. Zonder deze stappen lopen de vier regiogemeenten het budget mis, waardoor uitvoering van het plan met gezamenlijke gespreksvoeringen door sociaal domein werkers en ggz professionals en uitbreiding van herstelnetwerken niet mogelijk is. Deventer vervult de kassiersfunctie en zorgt voor verdeling en verantwoording van de middelen, conform afspraken in het transformatieplan. Het voorstel versterkt samenwerking tussen medisch en sociaal domein en positioneert de regio als voorloper in de landelijke transformatie van de ggz.

AANLEIDING

In het Integraal Zorgakkoord is overeengekomen dat landelijk 2,4 miljard euro beschikbaar komt voor transformaties die eraan bijdragen dat zorg in de toekomst toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit blijft. De middelen worden beschikbaar gesteld door de zorgverzekeraars na beoordeling en goedkeuring van een uitgebreid transformatieplan.

In maart 2025 hebben de colleges van de vier gemeenten in regio Midden-IJssel, waaronder ook het college van Olst-Wijhe, ingestemd met (de herziene versie van) het transformatieplan Ecosysteem Mentale Gezondheid Regio Midden-IJssel 2025-2027 (hierna: transformatieplan GEM). Met dit transformatieplan komt 1,6 miljoen euro voor de regio Midden-IJssel beschikbaar.

Inmiddels is het plan definitief goedgekeurd door de zorgverzekeraar (Salland Zorgverzekeraar) en kunnen de in het transformatieplan genoemde middelen worden ingezet voor die activiteiten waarin de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe, Raalte en Voorst een rol vervullen.

Zorgverzekeraars hebben geen wettelijke mogelijkheid om geld uit te keren aan gemeenten en hun partners in het sociaal domein, omdat deze niet gecontracteerd kunnen worden in het kader van de zorgverzekeringswet. Om de middelen alsnog bij deze partijen waaronder gemeenten te kunnen brengen is de SPUK Transformatiemiddelen gepubliceerd. Het doel van deze specifieke uitkering is dat de partijen in het sociaal domein betaald kunnen worden om mee te werken aan de uitvoering van het transformatieplan GEM, conform de overeenkomst transformatieplan. De overeenkomst transformatieplan met betrekking tot de rechten en plichten die voortvloeien uit het transformatieplan ziet toe op de uitbetaling van de transformatiemiddelen. De overeenkomst wordt gesloten door de zorgverzekeraar met de vier afzonderlijke gemeenten in Midden-IJssel.

In de regio Midden-IJssel vervult Deventer de kassiersfunctie voor het sociaal domein. We vragen u daarom de overeenkomst transformatieplan te tekenen en Deventer te machtigen om de SPUK Transformatiemiddelen namens de vier regiogemeenten aan te vragen.

BEOOGD RESULTAAT

Met dit voorstel wordt beoogd om de transformatiemiddelen uit het transformatieplan Ecosysteem Mentale Gezondheid beschikbaar te stellen aan gemeenten uit regio Midden-IJssel.

KADER

In 2023 is landelijk het Integraal Zorg Akkoord afgesloten. In oktober 2025 is overeenstemming gekomen over het Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord. Deze akkoorden gaan door onder de naam Zorgakkoorden.

Het voorliggende transformatieplan is een gedeeld plan waarbij inbreng van beide domeinen (medisch en sociaal) op nodig is.

ARGUMENTEN VOOR

1.1 De overeenkomst transformatieplan geeft opvolging aan het transformatieplan GEM.

Het ondertekenen van de overeenkomst is een logisch voortvloeisel van de eerdere besluitvorming om in te stemmen met het transformatieplan GEM ([Document-2023 collegevoorstel GEM | Documentgegevens : Atos e-Suite](#) – zaak 13797-2025).

1.2 Gemeente Deventer als mandaatgemeente in de regio Midden-IJssel

In het transformatieplan GEM is overeengekomen dat gemeente Deventer als mandaatgemeente de kassiersfunctie voor het sociaal domein in de regio Midden-IJssel vervult. Gemeente Deventer dient daartoe gemachtigd te worden door de andere drie gemeenten (Voorst, Olst-Wijhe en Raalte) om de SPUK Transformatiemiddelen aan te vragen en de middelen te beheren, te verdelen en te verantwoorden. Voor de SPUK IZA vervult Deventer deze rol al sinds 2024 naar wens. Destijds met het aangaan van het Regioplan IZA is Deventer via een zelfde route en mandaatovereenkomst voor gemachtigd.

1.3 en 2.1 Overeenkomst en machtiging zijn randvoorwaardelijk

Het ondertekenen van de overeenkomst transformatieplan door de vier gemeenten en het machtigen van de gemeente Deventer om de SPUK aan te vragen namens alle vier regiogemeenten zijn voorwaardelijk voor het kunnen aanvragen van de transformatiegelden.

Zonder het tekenen van de overeenkomst transformatieplan en het mandateren van Deventer om de SPUK Transformatiemiddelen aan te vragen, lopen de regiogemeenten in totaal circa 1,6 miljoen euro aan transformatiemiddelen mis en is er geen dekking voor de uitvoering van het transformatieplan GEM. Hierdoor kunnen inwoners onder andere niet worden doorverwezen naar een verkennend gesprek en kan de capaciteit van de herstelnetwerken in onze regio niet worden uitgebreid.

ARGUMENT TEGEN

1.1. *Niet slagen van de transformatie*

De regio Midden-IJssel is één van de weinige regio's die een akkoord op een Transformatieplan heeft gekregen waarin medisch en sociaal domein met elkaar samen moeten werken. Het kan een afbreukrisico zijn als de gewenste beweging of inspanningen niet zo gaan plaatsvinden als in het plan omschreven is. De regio zou in theorie minder op de kaart kunnen komen te staan. Verwachting is niet dat dit gaat gebeuren, omdat het verhaal en de toelichting dat een transformatie met vallen en opstaan gaat heel goed uitlegbaar is. Het niet aangaan van een ontwikkeling lijkt uiteindelijk nadeliger, omdat je dan blijft hangen in hetzelfde en de regio op achterstand kan komen.

RISICO'S

Er liggen geen inhoudelijke of financiële bezwaren op tafel. Financieel wordt enkel uitgegeven aan middelen wat binnenkomt.

FINANCIËN

Zorgverzekeraars hebben geen wettelijke mogelijkheid om geld uit te keren aan gemeenten en hun partners in het sociaal domein, omdat deze niet gecontracteerd kunnen worden in het kader van de zorgverzekeringswet. Om de middelen alsnog bij deze partijen te kunnen brengen is de SPUK Transformatiemiddelen gepubliceerd. Het doel van deze specifieke uitkering is dat de partijen in het sociaal domein betaald kunnen worden om mee te werken aan de uitvoering van het transformatieplan GEM, conform de overeenkomst transformatieplan. In de regio Midden-IJssel vervult Deventer de kassiersfunctie voor het sociaal domein. De transformatiekosten binnen het sociaal domein worden vergoed vanuit de aangevraagde transformatiemiddelen via de SPUK-regeling. Het is voor de gemeente Olst-Wijhe budgettair neutraal.

DUURZAAMHEID

N.v.t.

PARTICIPATIE

Met het ondertekenen en opstellen van het Regioplan en het Transformatieplan GEM zijn we in Midden IJssel een weg ingeslagen op een transformatiekoers. Door mee te teken aan de overeenkomst laat de gemeente zich zien als betrouwbare partner en deelnemer.

COMMUNICATIE

Dit voorstel voor het aanvragen SPUK vergt geen communicatie uiting.

De transformatiebeweging GEM wordt via de samenwerking Salland United verder gedeeld en gecommuniceerd. Op de landelijke Zorgakkoorden.nl is onze inzet in Midden IJssel als Praktijkvoorbeeld opgenomen [GEM: een nieuwe beweging binnen de ggz](#). Deze voorloperpositie zal met dit transformatieplan verder vervolgd kunnen worden en waar ook de regio zich mee kan profileren.

PLANNING EN UITVOERING

Nadat de overeenkomst transformatieplan door alle vier de regiogemeenten is getekend en de drie gemeenten Deventer hebben gemachtigd, zal gemeente Deventer de SPUK Transformatie aanvragen en het budget beheren en bewaken en naar rato verdelen onder de vier gemeenten en de uitvoering in het sociaal domein volgens het transformatieplan GEM.

De gemeenten hebben maandelijks zowel ambtelijk als bestuurlijk uitwisseling over de zorgakkoorden en het Regioplan. Tenminste tweejaarlijks wordt een tussentijdse realisatie en verantwoording van de SPUK middelen opgesteld en uitgewisseld met de bestuurders.